

สวค. 1/410
วันที่ 27 ส.ค. 2552
เวลา 14.50น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
3119
27 ส.ค. 2552 14.25

ที่ พณ 0603/ 3063

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถ. นนทบุรี 1

อ.เมือง จ. นนทบุรี 11000

26 สิงหาคม 2552

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ครั้งที่ 15
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๑ ก.ย. 2552
จัดเข้าวาระ.....

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แฉลงการณ์ที่ประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค
 2. แฉลงการณ์แยกของรัฐมนตรีการค้าเอเปคเรื่องวิกฤตเศรษฐกิจ
 3. ผลการหารือทวิภาคีไทยกับเปรูและรัสเซีย

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติให้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ครั้งที่ 15 (APEC Ministers Responsible for Trade Meeting: APEC MRT) ระหว่างวันที่ 21-22 กรกฎาคม 2552 ณ ประเทศสิงคโปร์ นั้น

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญของผลการประชุมเอเปคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้า และการหารือทวิภาคีในช่วงการประชุมดังกล่าว ดังนี้

1. การประชุมเอเปค

1.1 การสนับสนุนการเจรจาอบโตฮา

นาย Pascal Lamy ผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลก ซึ่งเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วย ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าการเจรจาอบโตฮาและประเด็นเจรจาที่เป็นปัญหา ประเด็นสำคัญที่รัฐมนตรีหารือกันคือ ทำอย่างไรให้ new momentum ของความมุ่งมั่นทางการเมือง ซึ่งประกาศโดยผู้นำในการประชุม G20, OECD และกลุ่ม Cairns ส่งผลต่อความคืบหน้าของการเจรจาอย่างแท้จริงโดยที่ประชุมได้ตกลงให้ฝ่ายการเมืองส่งสัญญาณให้ผู้เจรจาที่เจนีวาเร่งรัดการเจรจาอบโตฮาในช่วงครึ่งหลังของปีนี้ ก่อนที่จะมีการประชุมระดับผู้นำที่เมืองฟิซเบิร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ การเจรจาจะต้องลงในรายละเอียดและอยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่ประเทศสมาชิกสามารถตกลงได้แล้วเมื่อปลายปี 2008 รวมทั้งควรเจรจาในหลายๆ เรื่องไปพร้อมกัน (parallel engagement) อีกทั้งให้ใช้ทุกช่องทางการเจรจา (avenue) ที่มีทั้งในระดับสองฝ่ายและหลายฝ่ายเพื่อนำไปสู่ผลในระดับพหุภาคี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้แจ้งที่ประชุมว่า ไทยให้ความสำคัญกับการเจรจาสินค้าเกษตร และได้กล่าวแสดงความพร้อมและสนับสนุนการเจรจาระดับเทคนิค โดยเฉพาะควรให้สมาชิกเร่งเจรจามาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard) ของสินค้าเกษตรโดยเร็ว นอกจากนี้ การเจรจาควรมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและให้มีความยืดหยุ่นในการเจรจา รวมทั้งยังได้กล่าวสนับสนุนข้อเสนอแนะของนาย Lamy ที่จะให้กระบวนการเจรจาเป็นลักษณะคู่ขนานกันไปในหลายๆ เรื่อง ซึ่งเป็นแนวทางที่ไทยเห็นว่าเป็นประโยชน์

1.2 การต่อต้านการกีดกันทางการค้า

นาย Pascal Lamy เห็นว่า การใช้มาตรการกีดกันทางการค้าโดยประเทศใดประเทศหนึ่ง อาจเป็นการจุดชนวนให้ประเทศอื่นๆ ออกมาตรการกีดกันทางการค้าด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลกโดยรวม ดังนั้น ทุกๆ ประเทศจึงควรหลีกเลี่ยงที่จะใช้มาตรการกีดกันทางการค้า และหากจำเป็นต้องใช้มาตรการดังกล่าว ก็ควรแจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่นๆ ทราบด้วย ในการนี้ ที่ประชุมได้หารือถึงการดำเนินมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ทำอยู่และมีความเห็นร่วมกันในการขยายพันธกรณีที่จะไม่ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าออกไปอีก 1 ปีจากเดิมที่ผู้นำเศรษฐกิจเอเปคเมื่อปี 2551 ได้ตกลงกันไว้ รวมทั้งตกลงให้มีกลไกติดตามการดำเนินมาตรการของสมาชิกในการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้แสดงความกังวลในเรื่องการใช้มาตรการบรรเทาวิกฤตเศรษฐกิจในสาขาที่เป็นผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนา เช่น ภาคเกษตร สิ่งทอ เสื้อผ้า และอุตสาหกรรมรถยนต์ และเห็นด้วยกับรายงานของ WTO ที่กล่าวว่า หากมีการช่วยเหลืออุตสาหกรรมเหล่านี้ไปนานเท่าไร ก็จะทำให้เกิดการบิดเบือนทางการค้าและกลายเป็นปัญหาเรื้อรังที่เลืดยาก จึงควรมีการกำหนด “จุดสิ้นสุด” (Exit Strategy) สำหรับการใช้มาตรการเหล่านี้ไว้ด้วย ข้อกังวลอีกเรื่องของไทยคือ แนวโน้มที่มีการใช้มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาดมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งไทยเรียกร้องให้ประเทศต่างๆ ปฏิบัติตามกฎหมายของ WTO ในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ไทยเห็นว่า การเปิดเสรีการค้าการลงทุนเป็นหนทางที่จะต่อสู้กับวิกฤตเศรษฐกิจในระยะสั้นได้อย่างดีแทนที่จะใช้มาตรการกีดกันทางการค้า

1.3 วิกฤตเศรษฐกิจ

ที่ประชุมได้หารือในการเตรียมความพร้อมการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยมีความเห็นร่วมกันที่จะต้องเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน (inclusive growth) ที่จะต้องเสริมสร้างขีดความสามารถของสมาชิกในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (economic restructuring) และการปรับตัวของประชากรในสังคม (social resilience) เช่น การเสริมรายได้แก่ประชาชน การสร้างหลักประกันทางสังคม การลงทุนด้านการศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางสังคม (social safety net) และสามารถปรับตัวได้หากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นอีก โดยจะเริ่มต้นจัดทำแผนการดำเนินงานในเรื่องนี้ในปีหน้า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้แจ้งที่ประชุมว่า ไทยก็เช่นเดียวกับสมาชิกอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้ในหลายด้าน โดยเฉพาะผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกของไทย ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังการใช้จ่ายและการลงทุนของภาคเอกชน การผลิต การจ้างงาน ตลอดจนรายได้และกำลังซื้อของประชาชนโดยไทยได้ออกมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจทั้งระยะเร่งด่วนและระยะที่ 2 ขณะเดียวกันก็ได้ออกมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ส่งออก รวมถึง SMEs

1.4 การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดมากขึ้นในภูมิภาค (Regional Economic Integration : REI)

ที่ประชุมได้ทบทวนความคืบหน้าการดำเนินงานในเรื่อง REI ประกอบด้วย

1.4.1 การเร่งรัดการเปิดเสรีการค้าการลงทุนที่พรมแดน (at the border) เช่น การจัดทำถิ่นกำเนิดสินค้าให้ง่ายสำหรับการทำธุรกิจ การดำเนินงานในเรื่องสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม

1.4.2 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ (behind the border) โดยรัฐมนตรีได้ตกลงที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถของสมาชิกในการปฏิรูปกฎระเบียบภายใน 5 เรื่อง ประกอบด้วย การเริ่มต้นทำธุรกิจ การขอสินเชื่อ การค้าข้ามพรมแดน การบังคับใช้สัญญา และการขออนุญาตประกอบธุรกิจ

1.4.3 การเสริมสร้างเครือข่ายโลจิสติกส์และการขนส่ง (across the border) โดยจะจัดทำแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการประกอบธุรกิจในเรื่องนี้สำหรับนำเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเอเปคในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้

2. การหารือทวิภาคี

2.1 เปรู

ไทยและเปรูได้ติดตามความคืบหน้าประเด็นที่ค้างอยู่ในการเจรจา FTA ไทย-เปรู โดยขณะนี้ทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนตารางสินค้าจากระบบ HS 2002 เป็น HS 2007 เสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การลงนามพิธีสารเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นการยืนยันการปรับเปลี่ยนตารางข้อผูกพันดังกล่าวและการลงนามหนังสือแลกเปลี่ยนความเข้าใจเรื่องสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โดยคาดว่า จะสามารถลงนามได้ในช่วงการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปคในเดือนพฤศจิกายน 2552 ณ ประเทศสิงคโปร์ ส่วนการเจรจา FTA ส่วนที่เหลือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แจ้งแก่เปรูว่า ไทยยังไม่สามารถกำหนดเวลาที่จะเจรจากับเปรูได้ เนื่องจากไทยจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญตามมาตรา 190

ส่วนเปรูได้ขอให้ไทยสนับสนุนการเจรจาความร่วมมือด้านศุลกากรกับอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับด้านศุลกากร โดยเฉพาะการป้องกันและตรวจสอบการฉ้อโกงการสวมสิทธิ์จากประเทศที่สาม นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของนักธุรกิจระหว่างกัน

2.2 รัสเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เสนอให้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านการค้า (Joint Trade Committee: JTC) ระหว่างไทย-รัสเซีย เพื่อเป็นเวทีหารือความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนระหว่างกัน ซึ่งฝ่ายรัสเซียเห็นด้วยว่า จะเป็นประโยชน์และจะแจ้งรายละเอียดการดำเนินการของฝ่ายรัสเซียให้ไทยทราบช่วงการประชุมคณะกรรมการร่วม (Joint Committee: JC) ระหว่างไทย-รัสเซียในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้

กรณีที่ไทยกับรัสเซียได้ทำความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน ซึ่งได้ลงนามไปเมื่อปี 2545 แต่ยังไม่มีการให้สัตยาบันเนื่องจากยังมีประเด็นที่ยังต้องปรับแก้เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายใหม่ของรัสเซีย ซึ่งหากทั้งสองฝ่ายสามารถหาข้อสรุปได้ก็จะมีการให้สัตยาบันเพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไป ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้รับที่จะไปติดตามความคืบหน้าในเรื่องนี้ให้กับรัสเซีย ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้เชิญนักธุรกิจรัสเซียมาพบปะกับนักธุรกิจไทยในช่วงที่จะมีการประชุมทวิภาคีในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ศกนี้

ข้อสังเกต/ข้อคิดเห็น

1. ที่ประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคมีการส่งสัญญาณเชิงบวกที่ชัดเจนว่า พร้อมจะกลับมาเจรจารอบโตซาขององค์การการค้าโลกอีก โดยมิเป้าหมายจะให้เสร็จในปี 2010 คาดว่า การเจรจาในช่วงต่อไปจะมีความเข้มข้นมากขึ้น จนกว่าจะถึงการประชุมระดับรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลกในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน ศกนี้ ซึ่งทำให้การประสานงานเพื่อกำหนดท่าทีระหว่างกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้เริ่มการเตรียมการเพื่อหารือในระดับเทคนิคกับหน่วยงานต่างๆ แล้ว และจะรายงานความคืบหน้าให้ทราบต่อไป

2. ในระยะสั้น หลายประเทศอาจมีการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าซึ่งสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของ WTO แต่อาจจะมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้สมาชิกพยายามใช้แรงกดดันทางการเมือง (peer pressure) ที่จะไม่ใช้มาตรการดังกล่าว ซึ่งประเทศไทยเองก็ต้องระมัดระวังการใช้มาตรการ แต่ขณะเดียวกัน ก็ต้องติดตามสอดคล้องมาตรการของประเทศอื่นไม่ให้กระทบกับการค้าการส่งออกของเราเช่นกัน

3. ประเด็นเรื่องการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน (inclusive growth) จะเป็นหัวข้อที่เอเปคให้ความสำคัญในช่วง 1-2 ปีข้างหน้า เพื่อเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่ประเทศต่างๆ หากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในอนาคต โดยเอเปคจะมีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ขณะเดียวกันการเจริญเติบโตนั้นก็ต้องสนับสนุนความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประเทศไทยน่าจะได้รับการประโยชน์จากการดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ด้วย

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1-3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำผลการประชุมดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิศา นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เสนอ ครม. เสนอ

(นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ)

รองนายกรัฐมนตรี

31 พ.ย. 52

ท 33
ได้ นำเสนอคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ - 1 ก.ย. 2552 ลงมติว่า

ทราบ

ที่ นร 0206/๒๓๓๓/ท

เรียน รอง นรม. (นายกรณ์ศักดิ์ฯ)

พณ. ขอให้นำเรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ครั้งที่ ๑๕ เสนอ ครม. ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม. ทราบตามที่ พณ. เสนอ

สธ -

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

31 ส.ก. 2552

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักเจรจาการค้าพหุภาคี

โทรศัพท์ 02-5077495

โทรสาร 02-5475625

